

بابریکسی‌ها در سن پترزبورگ

صادق امامی
عضو شورای سردبیری

سال ۲۰۰۱ که جیم اونیل، اقتصاددان ارشد شرکت خدمات مالی و بانکداری بین‌المللی گلدمن ساکس در مقاله‌ای با اشاره به توران بالقوه اقتصادی چهار کشور برزیل، روسیه، چین و هند، کلمه «بریک» (مخفف نام ۴ کشور) را برای آنها به کار برد، فکرش را هم نمی‌کرد چند سال بعد این اقتصادهای نوظهور «بریک» و کمی بعد با عضویت آفریقای جنوبی، «بریکس» را به راه بیندازند تا از طریق آن نظم جهانی تحت سلطه آمریکا و دولت‌های غربی را به چالش بکشند. کمتر از دو دهه بعد، در سال ۲۰۲۴، گروهی که نخستین بار سال ۲۰۰۶ در حاشیه مجمع عمومی سازمان ملل تشکیل جلسه داد و سه سال بعد، فعالیتش را به صورت غیررسمی و با هدایت روسیه آغاز کرد، تبدیل به گروهی با عضویت دائم ۱۰ کشور و چندین متقاضی در صنف عضویت شده است. پنجشنبه و جمعه گذشته (۲۱ و ۲۲ تیرماه)، روسیه به عنوان رئیس دوره‌ای این گروه، میزبان دهمین مجمع پارلمانی بریکس با موضوع «نقش پارلمان‌ها در تقویت چندجانبه‌گرایی برای توسعه و امنیت جهانی عادلانه» در شهر سن پترزبورگ بود. از ایران، محمد باقر قالیباف رئیس مجلس شورای اسلامی در اسامی هیاتی متشکل از نمایندگان مجلس و مقامات وزارت خارجه، روز چهارشنبه برای شرکت در این اجلاس راهی سن پترزبورگ شد. اگرچه به صورت رسمی اعلام نشده بود اما احتمال می‌رفت که در جریان این سفر، رئیس مجلس شورای اسلامی دیداری با ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه داشته باشد. من هم به عنوان یکی از خبرنگاران، در این سفر حضور دارم.

سفر به سن پترزبورگ، یک هفته زودتر اعلام می‌شود. بعد از تمدید گذرنامه و تحویل مدارک برای گذرنامه خدمت، امیرحسین یزدان پناه، رئیس اداره اخبار و رسانه‌های گروهی مجلس، جلسه‌ای ترتیب می‌دهد تا جزئیات سفر را با خبرنگارانی که در این رویداد حضور دارند، به اشتراک بگذارد. او با ملاحظه درباره دیدار پوتین صحبت می‌کند و می‌گوید هنوز مشخص نیست رئیس مجلس دیداری با پوتین داشته باشد. در همان روز، گروهی در تلگرام برای هماهنگی‌های سفر تشکیل می‌شود. روز سه‌شنبه ۱۹ تیر، ساعت و محل حرکت مشخص می‌شود: «ساعت ۱۵:۳۰، پایون جمهوری اسلامی فرودگاه مهرآباد، رأس ساعت به پایون می‌رویم. یک ساعت بعد، تقریباً همه حاضرند؛ چه آنهایی که برای بدرقه آمده‌اند (حمیدرضا حاجی بابایی نایب رئیس مجلس، محمود حسینی پور معاون امور مجلس رئیس جمهور، احمدرضا دستغیب رئیس دیوان محاسبات) و چه آنهایی که قرار است در این سفر آقای قالیباف را همراهی کنند.

وارد سالن اصلی پایون می‌شویم. در قاب تلویزیون، این محل زرق و برق بسیار بیشتری دارد. پیش از آغاز رسمی سفر، رئیس مجلس در گفت‌وگو تلویزیونی، بر دو کلیدواژه اصلی موضوع مجمع یعنی «چندجانبه‌گرایی» و «امنیت جهانی عادلانه» تاکید می‌کند و با توجه به جمعیت قابل توجه کشورهای عضو بریکس «در حوزه مصرف و تولید» می‌گوید که این مزیت «ما را از یکجانبه‌گرایی که کشورهای غربی ایجاد کرده‌اند دور می‌کند». قالیباف از «بریکس پی» به عنوان سیستم پولی و بانکی مستقل از سیستم‌های بین‌المللی نام می‌برد و عنوان می‌دارد که کشورها از طریق آن می‌توانند تبادلات مالی پولی و تجاری را یکدیگر انجام دهند.

بریکس پی جایگزینی برای سوئیفت (شبکه جهانی ارتباطات مالی بین بانکی) است. با توجه به سهم ۸۰ درصدی دلار در تبادلات مالی و دسترسی آمریکا به جزئیات اطلاعات تبادلات بانکی و مالی در جهان از طریق سوئیفت، واشنگتن قدرت زیادی برای اعمال تحریم موثر یکجانبه علیه کشورهایی مانند ایران، روسیه و چین دارد. «بریکس پی» می‌خواهد این ابزار کنترلی را به چالش بکشد. کمی پس از گفت‌وگو تلویزیونی، رئیس مجلس با بدرقه رسمی سوار هواپیما می‌شود. من و سایر خبرنگاران از در انتهای وارد هواپیما می‌شویم. پیش از سفر، یزدان پناه احتمال می‌داد که همچون بسیاری دیگر از سفرها، قالیباف شخصاً هدایت سفر را بر عهده داشته باشد. همین اتفاق هم می‌افتد. قالیباف با تعویض لباس رسمی و پوشیدن لباس خلبانی، به کابین می‌رود. چند دقیقه‌ای بعد از ساعت ۵ عصر، هواپیماي Airbus A321 فرودگاه مهرآباد به مقصد سن پترزبورگ، تیک‌آف می‌کند. کمی پس از حرکت، قالیباف برای دقایقی به کابین مسافران می‌آید تا با مهدی صفری، معاون اقتصادی وزیر خارجه و شمس‌الدین حسینی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس گفت‌وگو کند. با توجه به تفاوت نیم‌ساعتی بین تهران و سن پترزبورگ، به وقت ایران ساعت ۹:۵۰ و به وقت سن پترزبورگ ساعت ۹:۲۰ دقیقه شب به فرودگاه سن پترزبورگ می‌رسیم. اولین شوک محیطی را در لحظه پیدایش شدن از هواپیما تجربه می‌کنم. ساعت ۹:۲۰ شب سن پترزبورگ، شبیه ساعت ۶:۳۰ عصر تهران است. سن پترزبورگ با توجه به موقعیت جغرافیایی‌اش (شمالی‌ترین شهر پرجمعیت جهان) در تابستان‌ها به علت بسیار طولانی شدن زمان تابش آفتاب، در تاریکی شب فونمی‌رود و همه طول شبانه روز یا هواروشن است یا گریگ و میش صبحگاهی دارد. به همین علت هم نام شب‌های اوایل فصل تابستان در این شهر «شب‌های سفید» است. تا پیش از جنگ، برای تجربه چنین شب‌هایی، هزاران توریست راهی سن پترزبورگ می‌شدند اما با جنگ اوکراین، وضع فرق کرده است.

ادامه در صفحه ۱۵

فرهیختگان

شماره بعدی
«فرهیختگان» شنبه
۳۰ تیر منتشر می‌شود

شماره
۴۱۸۵
۱۶ صفحه
۱۰۰۰۰ تومان

یکشنبه
۲۴ تیر ۱۴۰۳
۸ محرم ۱۴۴۶
۱۴ جولای ۲۰۲۴

«فرهیختگان» به بهانه سالروز حضور و سخنرانی آیت‌الله خامنه‌ای

در جمع لشکر عاشورای تبریز بازخوانی می‌کند

عاشورا

در لشکر باکری‌ها

کارزارها چه ظرفیتی می‌توانند داشته باشند؟

فرامتن
۲ کنش اجتماعی
در مورد
شهردار تهران

محمد مهدی اسماعیلی در گفت‌وگو با «فرهیختگان»
از فراز و فرودهای ۳ سال وزارتش گفت

ریشه‌ها فرهنگی بود

در اینتا از بچه حزب‌اللهی‌ها فحش می‌خورم

می‌خواستیم مرجعیت فرهنگ را به ارشاد برگردانیم

تنظیم‌گری در همه دولت‌ها باید با ارشاد باشد نه صداوسیما

۱۴ و ۱۳، ۱۲

۷